

УКРАЇНА

(19) UA (11) 18773 (13) U
(51) МПК (2006)
A01G 1/06

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ
І НАУКИ УКРАЇНИ

ДЕРЖАВНИЙ ДЕПАРТАМЕНТ
ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ
ВЛАСНОСТІ

ОПИС ДО ПАТЕНТУ НА КОРИСНУ МОДЕЛЬ

видається під
відповідальність
власника
патенту

(54) СПОСІБ ІНТЕНСИВНОГО РОЗМНОЖЕННЯ ТА ПРИСКОРЕНОГО ВИРОЩУВАННЯ САДИВНОГО МАТЕРІАЛУ ПОМОЛОГІЧНИХ СОРТІВ ЯБЛУНІ

1

2

(21) u200606090

(22) 01.06.2006

(24) 15.11.2006

(46) 15.11.2006, Бюл. № 11, 2006 р.

(72) Федоренко Володимир Степанович

(73) НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

(57) Спосіб інтенсивного розмноження та прискореного вирощування садивного матеріалу помологічних сортів яблуні, що включає використання саджанців, вирощених на клоніових підщепах, який **відрізняється** тим, що ранньою весною у попередньо підготовлені борозни глибиною 25...28см висаджують з нахилом 28...30° до поверхні ґрунту однорічні саджанці розмножуваних сортів, виро-

щені на клоніових підщепах, верхівками зорієнтовані на північ, з появою на сортових нахиліно висаджених рукавах ювенільних активновегетуючих пагонів і досягненні ними висоти 18...20см, нахиліно висаджені рукави з пагонами переводять з нахиліно в горизонтальне положення і закріплюють до дна борозен дротяними ключками з наступним загортанням пухким родючим зволоженим ґрунтом так, щоб рукави і нижні частини ювенільних активновегетуючих пагонів були покриті ґрунтом до висоти 6...8см, а при досягненні пагонами висоти 18...20см вище рівня ґрунту борозни повністю загортають.

Корисна модель відноситься до сільськогосподарського виробництва, а саме до способів розмноження і вирощування садивного матеріалу і може бути використана для інтенсивного розмноження і прискореного вирощування садивного матеріалу помологічних сортів яблуні, що не мають природної здатності до самоукорінення і розмноження відсадками.

Відомий спосіб розмноження і вирощування саджанців помологічних сортів яблуні шляхом зеленого живцювання [Регулятори росту растений в сельском хозяйстве, под ред. Г. Тукея, Изд. Иностранной литературы, М., 1958] в якому живці обробляють регуляторами росту, і проводять укорінення в спорудах захищеного ґрунту із застосуванням синтетичних регуляторів росту, штучно підібраних поживних ґрунтових субстратів при створенні перенасиченого вологою ґрунтового і повітряного середовища. Але тільки окремі деревні і чагарникові рослини дають при цьому способі розмноження непогані наслідки.

Основним недоліком способу зеленого живцювання є те, що пагони для заготівлі живців відокремлюються від материнської рослини в момент їх активного вегетування. У таких пагонів повністю порушується (на рівні клітинного обміну) осмотичний тиск, а також процес транспірації і дихання. Пагони поділені на живці і оброблені регуляторами

росту висаджуються для укорінення в ідеальні умови закритого ґрунту в ослабленому вигляді, тому їм потрібно крім утворення кореневої системи ще й відновити попередній життєдіяльний стан. Тому плодові листопадні рослини негативно реагують на такий спосіб розмноження.

Цей спосіб розмноження досить кропіткий і коштовний, крім того недоліком усіх помологічних сортів яблуні є відсутність природної здатності до самоукорінення і розмноження живцями, вертикальними та горизонтальними відсадками.

Корисною моделлю ставиться завдання створення способу інтенсивного розмноження і прискореного вирощування садивного матеріалу із застосуванням клоніально-сортового маточника.

Поставлене корисною моделлю завдання досягається тим, що у способі інтенсивного розмноження та прискореного вирощування садивного матеріалу помологічних сортів яблуні, що включає використання саджанців вирощених на клоніових підщепах, згідно корисній моделі ранньою весною у попередньо підготовлені борозни глибиною 25...28см висаджують з нахилом 28...30° до поверхні ґрунту однорічні саджанці розмножуваних сортів вирощених на клоніових підщепах верхівками зорієнтованими на північ, з появою на сортових нахиліно-висаджених рукавах ювенільних активновегетуючих пагонів і досягненні ними висоти

(13) U

(11) 18773

(19) UA

18...20см, нахилено-висаджені рукави з пагонами переводять з нахилоного в горизонтальне положення і закріплюють до дна борозен дротяними ключками з наступним загортанням рихлим родючим зволоженим ґрунтом так, щоб рукави і нижні частини ювенільних активно-вегетуючих пагонів були покриті ґрунтом до висоти 6...8см, а при досягненні пагонами висоти 18...20см вище рівня ґрунту борозни повністю загортають.

Спосіб інтенсивного розмноження та прискореного вирощування садивного матеріалу помологічних сортів яблуні здійснюється шляхом створення горизонтальних клонально-сорткових маточників складовою частиною яких є горизонтальні клонально-сорткові рукави, що включають розмножувальний сорт та клонову підщепу (сорт об'єкт розмноження, а клонова підщепа - об'єкт природного стимулювання). Клонально-сортковий маточник створюється посадкою однорічних саджанців розмножуваних сортів, вирощених на кленових підщепах, які висаджуються ранньою весною у попередньо підготовлені борозни глибиною 25...28см з нахилом 28...30° до поверхні ґрунту. Верхівки саджанців орієнтують у північному напрямку. Таким чином висаджені однорічні саджанці утворюють нахилено-висаджені рукави. З появою на сорткових нахилено-висаджених рукавах ювенільних активно-вегетуючих пагонів і досягненні ними висоти 18...20см, нахилено-висаджені рукави з

пагонами переводять з нахилоного положення в горизонтальне шляхом закріплення рукавів до дна борозен дротяними ключками, після чого рукави загортають рихлим, родючим і зволоженим ґрунтом так, щоб рукави і нижні частини ювенільних активно-вегетуючих пагонів були покриті ґрунтом до висоти 6...8см, створюючи умови для їх укорінення в умовах відкритого ґрунту, а згодом, коли ювенільні активно-вегетуючі пагони виростуть до висоти 18...20см вище рівня ґрунту, борозни повторно загортають таким же ґрунтом. Після самоукорінення пагонів, тобто переходу на власні корені, їх відділяють від горизонтального рукава й використовують для посадки садів.

Запропонований спосіб розмноження помологічних сортів яблуні активно-вегетуючими пагонами без їх відокремлення від материнських рослин і вкорінюваних в умовах відкритого ґрунту (на горизонтальних клонально-сорткових рукавах,) з використанням природних регуляторів росту, що синтезуються в самій розмножуваній рослині, сприяє успішному укоріненню активно-вегетуючих пагонів.

Розкопки дослідних дерев (дослід закладено 27 травня 2003р.) показали, що саджанці помологічних сортів Джонаголд, Катя та Аскольда утворили від 4-х до 8-ми штук (в залежності від довжини рукава) сформованих дворічок з добре розвинутою і розгалуженою кореневою системою.